

Hakuohje
30.1.2023

VN/2544/2023
VN/11845/2022

HAKUOHJE KUNNILLE: AVUSTUS KIINTIÖPAKOLAISIA VASTAANOTTAVILLE KUNNILLE TYÖNTEKIJÄN PALKKAUKSEEN

Kunnat vastaavat pakolaisten vastaanotosta ja kotoutumisen edistämisestä ja sopivat vastaanotosta ja kotoutumisen edistämisestä ELY-keskuksen kanssa. Kunnan vastuulla on järjestää kiintiöpakolaisille ja muille maahanmuuttaneille kunnan peruspalvelut sekä kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa (1386/2010, kotoutumislaki) säädetty tehtävät, kuten ohjaus ja neuvonta sekä alkukartoituksen ja kotoutumissuunnitelman sekä perheen kotoutumissuunnitelman laatiminen. Vuoden 2023 alussa sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille. Kuntien ja hyvinvointialueiden on tehtävä yhteistyötä, jotta pakolaisten vastaanotto ja kotoutumisen edistäminen on sujuvaa ja palvelut ovat yhteensopivia.

Työ- ja elinkeinoministeriön Pakolaisten kuntiin ohjaamisen ja kotoutumisen tuen toimintaohjelmasta (jatkossa *Kuntiin ohjaamisen toimintaohjelma*) toteutetaan vuonna 2023 valtionavustushaku, jonka tavoitteena on tukea pakolaisten vastaanoton ja pakolaisten kotoutumisen tuen järjestämistä sekä toimintamalleja ja yhteistyökäytäntöjä kunnissa. Avustuksella korvataan kiintiöpakolaisia vastaanottavan kunnan tai yhteistyötä tekevien kuntien työntekijän palkkakustannuksia ja mahdollistetaan näin pakolaisten vastaanoton ja kotoutumisen edistämisen lisäresursointi kunnissa. Erityisesti avustuksella vahvistetaan kiintiöpakolaisten vastaanoton ja alkuvaiheen kotoutumisen tuen edellytyksiä kunnissa.

Avustuksen tuella kunta voi kehittää ja toimeenpanna vastaanoton ja pakolaisten kotoutumisen tuen toimintamalleja ja monialaista yhteistyötä uudistusten edellyttämällä tavalla.

Työ- ja elinkeinoministeriön Kuntiin ohjaamisen toimintaohjelma rahoitetaan EU:n turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston (AMIF) uudelleensijoittamisen erillismäärärahalla. Avustus toteutetaan toimintaohjelmasta vuonna 2023. Valtionavustushaussa voidaan myöntää avustusta enintään 4 032 000 euroa. Avustus on harkinnanvaraista. Hakemukset käsitellään ja avustus myönnetään hakemusten saapumisjärjestyksessä.

Avustus maksetaan kunnille AMIF-rahaston uudelleensijoittamisen erillismäärärahasta (momentilta 26.01.26.2 AMIF-erillismäärärahat). Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa määrärahan käytön ohjeistuksesta ja seuraa määrärahan käyttöä. Avustus myönnetään kunnille valtionavustuslain (688/2001) mukaisena erityisavustuksena ja valtioneuvoston asetuksen sisäasioiden rahastoista ohjelmakaudella

2021–2027 (119/2022) mukaisesti kunnille maksettavien kotoutumislain mukaisten korvausten lisänä myönnettävänä korvauksena.

Tässä ohjeessa on tietoa avustuksen ehdoista, hakemisesta ja maksatuksesta. Ohje on vahvistettu työ- ja elinkeinoministeriön 30.1.2023 antamalla päätöksellä (VN/2544/2023).

Sisällys

1. AVUSTUKSEN EHDOT JA YLEISET TIEDOT	3
1.1. Hakuaika avustushakemuksille	4
1.2. Hakuohjeet avustushakemukselle	4
1.3. Hakemusten arviointiperusteet	5
1.4. Valtionavustuslain mukaiset yleiset edellytykset	6
1.5. Esteitä avustuksen myöntämiselle	6
2. AVUSTUKSEN KÄYTÖN EHDOT JA MAKSATUS	7
2.1. Avustuksen maksatuksen ehdot	7
2.2. Maksatushakemuksen liitteet ja raportointi avustuksen käytöstä	8
2.3. Avustuksen käytön yleiset ehdot	8
3. YHTEYSTIEDOT LISÄTIETOJA VARTEN	9

1. AVUSTUKSEN EHDOT JA YLEISET TIEDOT

Haettavan avustuksen tuella kunta tai yhteistyötä tekevät kunnat rekrytoivat pysyvän henkilöstön lisäksi yhden uuden kokopäiväisen henkilöresurssin pakolaisten vastaanoton ja kotoutumisen tehtäviin.

Avustuksen saaja voi olla kiintiöpakolaisia vastaanottava kunta tai yhteistyötä tekevät kunnat yhdessä. Henkilö palkataan vain yhteen kuntaan ja avustuksen mukaiset palkkakustannukset maksetaan vain kyseiselle kunnalle (hakijakunta). Kunnat sopivat keskenään, miten resurssien käyttö jakautuu kuntien välillä.

Avustuksen ehdot

- **Hakijakunta on vastaanottanut kiintiöpakolaisia vuosien 2021–2022 aikana tai aikoo vastaanottaa kiintiöpakolaisia vuoden 2023 aikana.** Avustusta voi hakea, jos kiintiöpakolaisia on vastaanotettu kuntaan edes jonakin näistä vuosista. Työ- ja elinkeinoministeriö tarkistaa ehdon täyttymisen tiedoista, joita Maahanmuuttovirasto toimittaa Suomeen saapuneista kiintiöpakolaisista. Jos kunta vastaanottaa kiintiöpakolaisia vuonna 2023, tuen ehtona on, että kunta on sopinut vastaanotosta ELY-keskuksen kanssa kirjallisesti.
 - Jos vastaanotto ei toteudu, tarkistetaan, onko maksatukselle perusteita. Perusteettomasti maksetun avustuksen palauttamista/takaisin perimistä on kuvattu tarkemmin jäljempänä. Jos vastaanotto ei ole toteutunut kunnasta riippumattomista syistä, avustusta ei peritä takaisin.
 - Jos kunnat tekevät yhteistyötä, riittää että hakijakunta on vastaanottanut kiintiöpakolaisia avustuksen ehtojen mukaisesti.
- Kunta tai yhteistyötä tekevät **kunnat ovat jo ennen hakua resursoineet pakolaisten vastaanoton ja kotoutumisen tuen palveluja vähintään yhdellä koko- tai osa-aikaisella henkilöresurssilla.** Jo kunnassa tai kunnissa työskentelevän henkilön työsuhteen kesto tulee olla vähintään yhtä pitkä kuin aika, jolle avustusta haetaan. Jo kunnassa tai kunnissa työskentelevän henkilön työnkuvan tulee olennaisesti liittyä pakolaisten vastaanottoon ja kotoutumiseen asiakasrajapinnassa.
- Avustuksen tuella palkattavan **henkilön työnkuva liittyy kokonaisuudessaan pakolaisten vastaanottoon ja kotoutumista edistäviin palveluihin kunnassa tai yhteistyötä tekevissä kunnissa.** Kiintiöpakolaisten tulee olla työn keskeisin kohderyhmä, mutta työ voi edistää myös muiden kotoutuja-asiakkaiden kotoutumista ja palveluita kunnassa tai alueella.
- **Avustuksen tuella palkattavan henkilön työsuhteen kesto on vähintään 12 kuukautta. Avustusta voidaan myöntää kunnalle/kunnille enintään 30.6.2025 asti.** Avustuksella palkattavan henkilön työsuhde voi olla vakituinen tai jatkua pidempään. Tukikelpoisia kustannuksia voi syntyä ajalla 1.2.2023–30.6.2025.
 - Avustusta saa käyttää vain avustuspäätöksessä mainittuna käyttöaikana. Avustuksen käyttötarkoitusta vastaavat kulut tulee olla kirjattuna kirjanpitoon avustuksen käyttöaikana.

Kunnalla tulee olla voimassa oleva kotouttamisohjelma ja ELY-keskuksen kanssa tehty sopimus pakolaisten kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä ollakseen oikeutettu avustukseen.

Myönnettävä avustus on 80 % rekrytoitavan henkilön vuosipalkasta, josta on vähennetty työnantajan lakisääteiset sivukulut. Hyväksyttäviksi kustannuksiksi luetaan vuosittaisista palkoista kutakin palkansaajaa kohden enintään määrä, joka vastaa 70 000 euron kokonaisvuosipalkkaa (sisältäen työnantajan lakisääteiset sivukulut). Avustuksella ei korvata työnantajan lakisääteisiä sivukuluja, kuten työnantajan sairausvakuutus- ja työeläkemaksuja.

Avustusta hakevat kunnat voivat määritellä vapaasti, sisältävätkö avustuksen tuella palkattavan henkilön tehtävät asiakastyötä, kehittämistehtäviä tai molempia. Avustusta ei myönnetä esihenkilötehtävissä työskentelevän palkkakustannuksiin.

Avustuksen mukaisia korvauksia voidaan maksaa, jos avustuksen tuella palkattava henkilön työ- tai virkasuhde on alkanut aikaisintaan 1.2.2023. Avustus on tarkoitettu lisäresurssin palkkaamiseen, jonka vuoksi avustuksella ei voida korvata ennen 1.2.2023 aloittaneiden henkilöiden palkkakustannuksia.

Palkkakustannusten korvausaika kunnalle voi alkaa aikaisintaan siitä päivästä, kun työ- ja elinkeinoministeriö vastaanottaa hakemuksen, kuitenkin aikaisintaan 1.2.2023. Avustusta myönnetään enintään 30.6.2025 asti. Kunta voi hakea avustusta myös lyhyemmälle ajalle, kuitenkin yhtäjaksoisesti vähintään 12 kuukaudeksi. Avustushakemuksen voi tehdä vain kerran. Myöntöpäätöksellä myönnettyyn avustuksen enimmäismäärään tai aikaan, jolle avustusta on haettu, ei ole mahdollista hakea muutosta.

Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa hakemusten käsittelystä ja avustuksen myöntöpäätöksistä.

Avustukseen sovellettavat yleiset ehdot ja rajoitukset

- Valtionavustuslaki (688/2001)
- Valtioneuvoston asetus sisäasioiden rahastoista ohjelmakaudella 2021–2027 (119/2022).

1.1. Hakuaika avustushakemuksille

- Hakuaika alkaa 1.2.2023
- Hakuaika päättyy 30.4.2023 klo 16:15

Valtionavustusta voi hakea 1.2.2023–30.4.2023 välillä. Työ- ja elinkeinoministeriölle toimitettuja avustushakemuksia käsitellään saapumisjärjestyksessä.

1.2. Hakuohjeet avustushakemukselle

Valtionavustushausta voidaan myöntää rahoitusta yhden henkilön palkkakustannuksiin per kunta/kunnat. Hakemuksen voi tehdä yksi kunta tai yhteistyötä tekevät kunnat yhdessä. Avustuksen mukaiset

palkkakustannukset maksetaan kuitenkin vain yhdelle kunnalle (hakijakunta).

Hakijan tulee täyttää ja toimittaa tämän ohjeen liitteenä oleva hakijatahon virallisten nimenkirjoittajien allekirjoittama *Valtionavustus kiintiöpakolaisia vastaanottaville kunnille työntekijän palkkaukseen* - hakulomake (liite 1) liitteineen työ- ja elinkeinoministeriön kirjaamoon. Hakulomake tulee toimittaa alla olevaan osoitteeseen sähköpostitse tai postitse viimeistään hakuajan viimeisenä päivänä klo 16.15 mennessä. Sähköpostin otsikkokenttään tai kuoreen laitetaan merkintä Avustus kiintiöpakolaisia vastaanottaville kunnille työntekijän palkkaukseen (VN/2544/2023).

kirjaamo.tem@gov.fi

TAI

Kirjaamo
Työ- ja elinkeinoministeriö
PL 32, 00023 VALTIONEUVOSTO
(käyntiosoite Ritarikatu 2 B, Helsinki)

Vastuu hakemuksen perille saapumisesta on lähettäjällä. Hakemusta ei oteta käsittelyyn, jos se saapuu työ- ja elinkeinoministeriöön määrääjän jälkeen.

Hakemuksen liitteet

Jos avustusta hakee kunta, joka vastaanottaa kiintiöpakolaisia vuonna 2023, hakemuksen liitteenä tulee olla ELY-keskuksen vahvistus siitä, että kunta on sopinut ELY-keskuksen kanssa kiintiöpakolaisten vastaanotosta vuonna 2023. ELY-keskuksen vahvistukseksi riittää myös sähköposti tai muu kirjallinen liite. Jos hakijakunta on vastaanottanut kiintiöpakolaisia vuosina 2021 tai 2022 vastaavaa liitettä ei tarvita.

1.3. Hakemusten arviointiperusteet

Hakemuksessa tulee kuvata avustuksen tuella palkattavan henkilön tehtävää ja työn tavoitteita osana kunnan kotoutumispalveluja ja pakolaisten vastaanottotoimintaa.

Hakemuksessa tulee ilmoittaa kunnassa tai yhteistyötä tekevissä kunnissa jo hakuaikana pakolaisten vastaanoton ja kotoutumisen parissa työskentelevän (ks. avustuksen ehdot) henkilön nimi, titteli ja yhteystiedot. Jos työntekijöitä on useita, voidaan hakemuksessa ilmoittaa esihenkilön tiedot. Työ- ja elinkeinoministeriö voi tarkistaa ehdon täyttymisen kunnalta/kunnilta. Työ- ja elinkeinoministeriö tarkastaa, että kaikki avustuksen ehdot täyttyvät.

Valtionavustuksia myönnettäessä arvioidaan kuntien laatimia hakemuksia ja niihin sisällytettyjä suunnitelmia avustuksen käytöstä. Hakemuksen perusteella arvioidaan, tukeeko avustus kunnan tai kuntien edellytyksiä pakolaisten vastaanottoon ja edistääkö se alkuvaiheen pakolaisten kotoutumisen sujuvuutta ja yhteistyötä toimijoiden välillä.

1.4. Valtionavustuslain mukaiset yleiset edellytykset

Avustuksen erityisten ehtojen lisäksi avustukseen sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001) sekä Valtioneuvoston asetusta sisäasioiden rahastoista ohjelmakaudella 2021–2027 (119/2022).

Työ- ja elinkeinoministeriö voi myöntää avustusta vain, jos valtionavustuslain mukaiset avustuksen myöntämisen yleiset edellytykset täyttyvät. Ministeriö ottaa yleiset edellytykset huomioon avustusta harkittaessa.

Valtionavustuksen myöntämisen yleisiä edellytyksiä ovat (Valtionavustuslaki 688/2001 7 § 1 mom.):

- Tarkoitus, johon valtionavustusta haetaan, on yhteiskunnallisesti hyväksyttävä.
- Avustuksen myöntäminen on perusteltua valtionavustuksen käytölle asetettujen tavoitteiden kannalta.
- Avustuksen myöntäminen on tarpeellista huomioon ottaen hakijan saama muu julkinen tuki sekä hankkeen tai toiminnan laatu ja laajuus.
- Valtionavustuksen myöntäminen ei vääristä tai vääristää enintään vain vähän kilpailua ja markkinoiden toimintaa.

1.5. Esteitä avustuksen myöntämiselle

Jos hakija on saanut aiemmin avustuksia työ- ja elinkeinoministeriötä, sen tulee huolehtia, että avustuspäätöksissä edellytetyt selvitykset avustusten käytöstä on tehty määräaikaan mennessä. Työ- ja elinkeinoministeriö hylkää hakemuksen, jos hakija on olennaisesti laiminlyönyt velvollisuuttaan antaa ministeriölle tietoja aiemmin myönnettyjen avustusten käytön valvontaa varten. Hakemus hylätään myös, jos se saapuu hakuajan jälkeen.

2. AVUSTUKSEN KÄYTÖN EHDOT JA MAKSATUS

Avustuksella korvattavien palkkakustannusten maksatuksesta vastaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (jatkossa KEHA-keskus). Hakijakunta lähettää maksatushakemuksen liitteineen KEHA-keskuksen aluehallinnon asiointipalvelussa osoitteessa: sahkoinenasiointi.ahtp.fi.

Kunta hakee maksatusta kuuden (6) kuukauden maksatusjaksoissa seuraavasti:

- 1.1.–30.6. välisenä aikana syntyneet palkkakulut on haettava maksuun 31.8. mennessä
- 1.7.–31.12. välisenä aikana syntyneet palkkakulut on haettava maksuun 28.2. mennessä

Viimeinen maksatushakemus tulee tehdä 31.8.2025 mennessä, jos avustusta on haettu 30.6.2025 asti. Avustus maksetaan toteutuneiden kustannusten mukaan.

Kunta liittää viimeiseen maksatushakemukseen kuvauksen avustuksella rahoitetusta tehtävästä ja tavoitteiden toteutumisesta. Tarkemmat tiedot arvioinnista tämän ohjeen kohdassa Raportointi.

2.1. Avustuksen maksatuksen ehdot

Kunkin maksatuksen yhteydessä KEHA-keskus tarkastaa, että avustuksen myöntöpäätöksen mukaiset ehdot täyttyvät (ks. Avustuksen ehdot ja yleiset tiedot).

Maksatushakemuksessa avustuksen saaja osoittaa, että avustusta hakevassa kunnassa on avustuksella palkatun henkilön lisäksi kokopäiväinen tai osa-aikainen henkilöresurssi pakolaisten vastaanoton ja kotoutumisen tuen palveluihin koko sillä ajanjaksolla, jolle avustusta on myönnetty.

- Jos avustusta saavan kunnan/kuntien vakituisen henkilöresurssin palvelussuhde päättyy väliaikaisesti kunnasta tai kunnista riippumattomasta syystä, avustuksella lisäresurssiksi palkatun henkilön palkkakustannuksia voidaan edelleen korvata. Työsuhde voi katketa esimerkiksi, jos työntekijä itse irtisanoutuu ja kunta rekrytoi uuden työntekijän.
- Jos avustuksen tuella palkattavan henkilön palvelussuhde päättyy kunnasta tai kunnista riippumattomasta syystä, voidaan avustus kuitenkin maksaa toteutuneiden kustannusten mukaan, vaikka työsuhde olisi kestänyt alle 12 kuukautta. Jos kunta rekrytoi esimerkiksi irtisanoutuneen henkilön tilalle uuden henkilön avustuksen ehtojen mukaisesti tehtäviin, palkkakustannuksia korvataan toteutuneiden kustannusten mukaan enintään myöntöpäätöksen mukaiselta ajalta.
- Mahdollisista muutoksista tulee ilmoittaa viipymättä Kuntiin ohjaamisen toimintaohjelman koordinaatiotiimille osoitteeseen kuntiinohjaaminen.tem@gov.fi.

Avustuksen ehtojen lisäksi maksamisen ehdot ovat:

- Hyväksyttäväksi kustannuksiksi luetaan vuosittaisista palkoista kutakin palkansaajaa kohden enintään määrä, joka vastaa 70 000 euron kokonaisvuosipalkkaa (sisältäen työnantajan lakisääteiset sivukulut).
- Myönnettävä avustus on 80 % rekrytoitavan henkilön vuosipalkasta, josta on vähennetty työnantajan lakisääteiset sivukulut. Työnantajan sivukulut eivät ole hyväksyttäviä kustannuksia.
- Lomakorvaus on tukikelpoinen silloin kun se on ansaittu ja maksettu myöntöpäätöksen mukaisella ajanjaksolla. Lomapalkkavaraukset eivät ole tukikelpoisia kustannuksia. Lomarahan työnantajan sivukulut eivät ole hyväksyttäviä kustannuksia.
- Avustuksen saaja osoittaa KEHA-keskukselle palkkakustannukset.
- Avustuksen saaja arvioi viimeisessä maksatushakemuksessa avustuksella rahoitettua tehtävää ja sen tavoitteiden toteutumista.

Työajan seuranta

Avustuksella katettavaksi esitettävien henkilöstökustannusten on perustuttava todelliseen työskentelyyn avustetussa toiminnassa. Avustuksen saajan tulee huolehtia työaikalain mukaisesta työaikakirjanpidosta.

2.2. Maksatushakemuksen liitteet ja raportointi avustuksen käytöstä

Maksatushakemuksen liitteenä tulee toimittaa henkilöluettelo, josta ilmenee avustuksen tuella palkatun henkilön tiedot ja selite työtehtävistä.

Viimeisen maksatuksen liitteenä kunnan tulee toimittaa raportti avustuksella palkatun henkilön tehtävistä osana kunnan/kuntien vastaanottotoimintaa ja kotoutumistyötä avustuksen koko ajalta. Maksatushakemuksen yhteydessä toimitettavan raportin tulee sisältää vapaamuotoinen kuvaus avustuksella palkatun henkilön tehtävistä sekä arvio siitä, miten suunnitelman tavoitteiden toteuttamisessa on edistytty.

2.3. Avustuksen käytön yleiset ehdot

Avustusta saa käyttää vain siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty. Työ- ja elinkeinoministeriön myöntämä avustus voi kattaa enintään avustuspäätöksessä määritellyn osuuden avustuksen tuella palkatun henkilön palkkakustannuksista ajalta 1.2.2023–30.6.2025. Hyväksyttävät kustannukset määritellään avustuspäätöksissä ja sen liitteissä. Hyväksyttäväksi kustannuksiksi luetaan yhden henkilötötyvuoden palkoista enintään määrä, joka vastaa 70 000 euron vuosipalkkaa.

Avustuksella korvattaviin palkkakustannuksiin ei saa kohdentua muuta tukea tai avustusta, kuten esimerkiksi palkkatukea. Kunnan omarahoitusosuus tällä avustuksella tuettavista palkkakustannuksista on vähintään 20 %.

Avustuksen saajan taloudenhoito ja hallinto on järjestettävä asianmukaisesti. Avustuksen käytöstä on tehtävä selvitys viimeistään päätöksessä mainittuna päivänä. Työ- ja elinkeinoministeriöllä, Valtiontalouden tarkastusvirastolla ja KEHA-keskuksella on oikeus tehdä valtionavustuksen saajan talouteen ja toimintaan kohdistuvia tarkastuksia, jotka ovat tarpeellisia valtionavustuksen maksamisessa ja käytön valvonnassa (Valtionavustuslaki 16 §).

3. YHTEYSTIEDOT LISÄTIETOJA VARTEN

Lisätietoja avustuksen ehdoista ja hakemisesta saa sähköpostitse Kuntiin ohjaamisen toimintaohjelman koordinaatiotiimiltä kuntiinohjaaminen.tem@gov.fi.

Lisätietoja avustuksen maksatuksesta saa KEHA-keskuksesta maahanmuuttokorvaukset.keha@ely-keskus.fi.

Kuntiin ohjaamisen toimintaohjelmaa koordinoidaan työ- ja elinkeinoministeriön työvoiman maahanmuuttoja kotouttaminen yksikössä. Toimintaohjelman tavoitteena on sujuvoittaa pakolaisten kuntiin ohjaamista ja kotoutumisen tuen kehittämistä. Toimintaohjelma ylläpitää Pakolaisesta kuntalaiseksi -verkostoa osana kotoutumisen kumppanuusohjelmaa.

[Lue lisää avustuksesta kotoutuminen.fi-verkkopalvelusta](#)

LIITTEET

Liite 1. Avustuksen hakulomake
Liite 2. Oikaisuvaatimusosoitus